Κυριακή ΙΒ’ Ματθαίου: Περί πλούτου και πλουσίων (Αγ. Λουκάς Κριμαίας)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Αυγούστου, 2012

Ακούσατε σήμερα το ευαγγελικό ανάγνωσμα περί του πλούσιου νεανίσκου, ο οποίος δεν ήθελε να μοιράσει την περιουσία του για να γίνει κληρονόμος της Βασιλείας των Ουρανών. Τότε ο Κύριος είπε στους μαθητές του ότι είναι πιο εύκολο να περάσει καμήλα από βελονότρυπα παρά να μπει πλούσιος στην Βασιλεία των Ουρανών.

Πριν δώσουμε ερμηνεία για τον λόγο που είπε ο Χριστός στον πλούσιο νεανίσκο, ακούστε τι λέει ο απόστολος Ιάκωβος για τους πλούσιους: *«Άγε νυν οι πλούσιοι, κλαύσατε ολολύζοντες επί ταις ταλαιπωρίαις υμών ταις επερχομέναις΄ ο πλούτος υμών σέσηπε και τα ιμάτια υμών σητόβρωτα γέγονεν, ο χρυσός υμών και ο άργυρος κατίωται, και ο ιός αυτών εις μαρτύριον υμίν εσται και φάγεται τας σάρκας υμών΄ ως πυρ εθησαυρίσατε εν εσχάταις ημέραις΄ ιδού ο μισθός των εργατών των αμησάντων τας χώρας υμών ο απεστερημένος αφ' υμών κράζει, και αι βοαί των θερισάντων εις τα ώτα Κυρίου Σαβαώθ εισεληλύθασιν΄ ετρυφήσατε επί της γης και εσπαταλήσατε, εθρέψατε τας καρδίας υμών ως εν ημέρα σφαγής, κατεδικάσατε, εφονεύσατε τον δίκαιον ουκ αντιτάσσεται υμίν» (Ιακ. 5, 1-6).*

Βλέπετε τι φοβερά λόγια είπε ο απόστολος Ιάκωβος για τους πλούσιους και πόσο βαριά τους κατηγόρησε; Και τί μπορεί να είναι πιο φοβερό από τα λόγια του Κυρίου Ιησού Χριστού που λέει ότι δύσκολο είναι για έναν πλούσιο να εισέλθει στην Βασιλεία του Θεού;

Γιατί είναι δύσκολο; Κατά την εποχή του Χριστού μεταξύ του λαού του Ισραήλ **κυριαρχούσε η γνώμη ότι ο πλούτος είναι ευλογία του Θεού** , γι' αυτό τους πλούσιους ανθρώπους τους σέβονταν και τους εκτιμούσαν πολύ.

Όταν ο Κύριος είπε ότι **ο πλούτος είναι εμπόδιο να εισέλθει κανείς στην Βασιλεία του Θεού**, οι κατάπληκτοι μαθητές του Τον ρώτησαν: *«Τις αρα δύναται σωθήναι» (Μτ. 19, 25).* Και αυτοί είχαν την γνώμη ότι οι πλούσιοι έχουν την ευλογία του Θεού. Αν οι πλούσιοι δεν θα σωθούν, τότε ποιός θα σωθεί; Ο Κύριος τους απάντησε: *«Τα αδύνατα παρά ανθρώποις δυνατά παρά τω Θεώ εστίν» (Λκ. 18, 27).*

Ας σκεφτούμε καλύτερα αυτά τα λόγια. Όταν εκείνος ο νέος είπε στον Κύριον την επιθυμία του να Τον ακολουθήσει, ο Κύριος τον ρώτησε: «Γνωρίζεις τις εντολές;»

«Ναι, -απάντησε εκείνος-, βεβαίως, γνωρίζω όλες τις εντολές και από μικρός τις τηρώ». Αλλά ο Κύριος έδειξε, και σ' αυτόν και σ' όλους τους άλλους ότι**δεν είναι αρκετό να τηρεί κανείς μόνο τις εντολές του παλαιού νόμου** , δηλαδή εκείνες τις δέκα εντολές που και εσείς τις γνωρίζετε.

Γιατί δεν είναι αρκετό; **Οι Εβραίοι ήταν σίγουροι ότι οι εντολές είναι το παν΄** όποιος τηρεί τις εντολές είναι καθαρός και άγιος και θα γίνει κληρονόμος της Βασιλείας του Θεού. Ο Κύριος όμως είπε ότι τα πράγματα καθόλου δεν είναι έτσι.

Τί ζητάνε από τους ανθρώπους οι εντολές του παλαιού νόμου; Η πρώτη εντολή διδάσκει να προσκυνούν οι άνθρωποι τον ένα και μοναδικό Θεό, μόνο Αυτόν να τιμούν και να μην έχουν άλλους θεούς εκτός απ' Αυτόν. Η δεύτερη εντολή απαγορεύει να προσκυνάνε οι άνθρωποι τα είδωλα. Αυτό τί σημαίνει; Ότι όλοι**όσοι δεν προσκυνούν τα είδωλα αυτόματα γίνονται καθαροί και άγιοι;** Εμείς όλοι προσκυνάμε έναν Θεό. Όλοι είμαστε άγιοι;

Ο νόμος υπαγορεύει να σεβόμαστε τον πατέρα και την μητέρα μας. Μήπως αυτό σημαίνει ότι είμαστε άγιοι επειδή σεβόμαστε τους γονείς μας και δεν τους πετάμε στο δρόμο όταν γερνάνε; Μήπως **αυτό και μόνο μας κάνει δίκαιους ενώπιον του Θεού;**

Οι εντολές λένε να μην μοιχεύουμε, να μην φονεύουμε, να μην κλέβουμε, να μην ζηλεύουμε τον πλησίον μας, να μην επιθυμούμε τίποτα απ' τα δικά του και να μην επιθυμούμε τη γυναίκα του. Και αυτό τί σημαίνει;**Αν δεν είμαστε δολοφόνοι, δεν είμαστε κλέφτες, ούτε πόρνοι, ούτε ψευδομάρτυρες, αν από ζήλεια δεν αρπάζουμε την περιουσία των συνανθρώπων μας, αυτό σημαίνει ότι είμαστε καθαροί και άγιοι ενώπιον του Θεού;**

Όλες οι εντολές του παλαιού νόμου είναι **αρνητικές** και λένε να μην είμαστε αυτοί και αυτοί. **Δεν λένε όμως πώς πρέπει να είμαστε.** Απαγορεύουν μόνο να κάνουμε τις πιο χονδρές, τις πιο άσχημες αμαρτίες. **Οι εντολές αυτές προορίζονταν για έναν λαό σκληρό, όπου οι άνθρωποι έκαναν τα πρώτα απλά βήματα στην διόρθωσή τους**.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός είπε ότι **δεν ήλθε να καταργήσει το νόμο αλλά να του «πληρώσει»**. Η λέξη αυτή στη σλαβική γλώσσα έχει δύο σημασίες -«εκπληρώνω» και «συμπληρώνω».

Ο Κύριος μας έδωσε **έναν καινούριο νόμο, ο οποίος είναι πιο τέλειος σε σύγκριση με τον παλαιό νόμο του Μωυσέως** . Μας έδωσε τις εννέα σωτήριες εντολές των **μακαρισμών**. Μας λέει ότι **καθαροί και άγιοι ενώπιον του Θεού δεν είναι αυτοί που δεν κλέβουν και δεν φονεύουν, δεν είναι αυτοί που**

τηρούν τις εντολές του νόμου του Σινά, αλλά αυτοί που είναι πνευματικά τέλειοι. Αυτοί που είναι γεμάτοι **ταπείνωση**, αυτοί που χύνουν **δάκρυα για τις αμαρτίες τους** και την αδικία που βλέπουν στον κόσμο. Αυτοί που με **συντετριμμένη καρδιά** βλέπουν τον Σταυρό του Χριστού. Αυτοί θα κληρονομήσουν την Βασιλεία των Ουρανών.

Μακαρίζει τους **πράους**, αυτούς που διψάνε και πεινάνε την **αλήθεια**, τους **ελεήμονες** και τους **ειρηνοποιούς**. Υπόσχεται την Βασιλεία του Θεού σ' αυτούς που **διώκονται για την αλήθεια**, **σ' αυτούς που οι άλλοι τους χλευάζουν και λοιδορούν για το όνομα Του.**

Αυτός, συνεπώς, είναι καθαρός και άγιος που είναι τέλειος πνευματικά. Και ο Κύριος από όλους μας ζητάει να είμαστε τέλειοι πνευματικά όπως είναι τέλειος ο Επουράνιος Πατέρας μας.

Ο Κύριος στην επί του όρους ομιλία Του μας έδωσε τέτοιες εντολές που κάνουν την καρδιά μας να τρέμει. Πως **να μην φροντίζουμε για το αύριο**, πως **να συγχωρούμε τους εχθρούς μας** και **να τους αγαπάμε**, πως να δώσουμε στον άλλον το τελευταίο μας πουκάμισο. Και όμως όλα αυτά πρέπει να τα κάνουμε για να γίνουμε τέλειοι.

Στον νεαρό που ήθελε να γίνει τέλειος και **είχε ήδη εκπληρώσει όλο τον παλαιό νόμο** ο Χριστός είπε: *«Ει θέλεις τέλειος είναι, ύπαγε πώλησόν σου τα υπάρχοντα και δος πτωχοίς, και έξεις θησαυρόν εν ουρανώ, και δεύρο ακολούθει μοι» (Μτ. 19, 21).* Και μόλις το άκουσε ο νεαρός εκείνος έφυγε λυπημένος γιατί είχε μεγάλο πλούτο και δεν μπόρεσε να κάνει αυτό που του ζητούσε ο Κύριος.

Γιατί ο Κύριος του ζήτησε να πουλήσει όλα όσα είχε και να δώσει στους φτωχούς; **Γιατί το να έχει κανείς μεγάλο πλούτο είναι τελείως ασυμβίβαστο με το να ζει σύμφωνα με τις εντολές του Χριστού**. **Πώς μπορεί ένας άνθρωπος πράος και ταπεινός να χύνει συνέχεια δάκρυα βλέποντας να υποφέρουν οι αδελφοί του και να πολλαπλασιάζει ταυτόχρονα τον πλούτο του, να χτίζει καινούρια σπίτια, να αγοράζει καινούρια άλογα και ακριβά ρούχα;**

Σίγουρα δεν μπορεί, γιατί αν είναι σπλαχνικός θα μοιράζει συνέχεια αυτά που έχει. Και τότε **όταν μοιράσει όλα θα εκπληρώσει τον νόμο του Χριστού**. **Αν κρατάει για τον εαυτό του τον πλούτο του, αυτό σημαίνει ότι αγαπάει τον εαυτό του πιο πολύ από τον πλησίον του**. Αλλά ο Κύριος είπε να αγαπάμε τον πλησίον μας σαν τον εαυτό μας. Και **αν έτσι αγαπάμε τον πλησίον μας δεν θα δώσουμε στον ανήμπορο και τον πεινασμένο όλα όσα έχουμε;** Θα μπορέσουμε τότε να ζούμε έτσι όπως ζουν οι πλούσιοι στην Αμερική;

Στις ανούσιες και τρελές διασκεδάσεις σπαταλάνε τα χρήματα που κερδίζουν γι' αυτούς οι εργάτες με δικό τους ιδρώτα και αίμα...

Γι αυτό και λέει ο Κύριος Ιησούς Χριστός ότι, αν δεν θέλουμε να αφήσουμε τον πλούτο μας, δεν θα εισέλθουμε στη Βασιλεία του Θεού, διότι σ' αυτή την περίπτωση παραμένουμε **σκληρόκαρδοι** και **μισάνθρωποι εγωιστές**. Αλλά **μπορούν να έχουν τέτοιοι άνθρωποι θέση στη Βασιλεία του Θεού;** Πιο εύκολα να περάσει καμήλα από βελονότρυπα, παρά να μπει πλούσιος στη Βασιλεία των Ουρανών. Ποιά σχέση όμως έχουν όλα αυτά με μας, τους ανθρώπους που δεν έχουν πλούτο; Έχουν άμεση σχέση. **Σκεφθείτε τι είναι αυτό που βλάπτει την ψυχή εκείνων των ανθρώπων που έχουν πλούτο; Την βλάπτει το ότι τα γήινα αγαθά, τις διάφορες απολαύσεις, την πολυτέλεια αυτοί οι άνθρωποι βάζουν πάνω απ' όλα. Τα θεωρούν πιο σημαντικά και από τα πνευματικά αγαθά** , τα οποία αποκτούν οι άνθρωποι που μπορεί να μην έχουν υλικά αγαθά, έχουν όμως τον μεγάλο πλούτο τής αγάπης του Θεού και του πλησίον.

Αυτός που είναι προσκολλημένος στα γήινα, που ζητά απολαύσεις, αυτός πάσχει ακριβώς απ' εκείνο το πάθος που δεν αφήνει τους πλούσιους να εισέλθουν στην Βασιλεία του Θεού.

Είναι λίγοι μεταξύ μας αυτοί που αν και δεν έχουν λεφτά και κάποιες φορές δεν έχουν και τα απαραίτητα, **θέλουν όμως λεφτά**, **θέλουν απολαύσεις και διασκεδάσεις και δεν αμαρτάνουν, γιατί απλώς δεν έχουν την δυνατότητα να αμαρτήσουν**. Και αν είχαν θα έκαναν και εκείνοι τις ίδιες αμαρτίες σαν εκείνον τον πλούσιο στην πόρτα του σπιτιού του οποίου καθόταν ο Λάζαρος έτοιμος να πεθάνει από φτώχεια και πείνα.

Αν εμείς, παρ' όλο που δεν είμαστε πλούσιοι, ζητάμε τις απολαύσεις και τις χαρές της ζωής΄ αν ο σκοπός της ζωής μας είναι η ευημερία, αν όλες οι σκέψεις μας είναι πώς να περάσουμε καλύτερα σε αυτή την ζωή και μόνο αυτό επιδιώκουμε, τότε σίγουρα είμαστε μακριά απ' αυτό που ζητάει ό Κύριος. Διότι άνθρωποι που επιζητάνε την καθαρότητα της καρδιάς, άνθρωποι ελεήμονες, αυτοί επιδιώκουν μόνο το να είναι κοντά στον Θεό, να έχουν κοινωνία μαζί του, ζητάνε την χάρη και την αγάπη Του, θέλουν να είναι αδέλφια τού Χριστού.

Πολλές φορές ο φτωχότερος άνθρωπος, που δεν έχει τίποτα πάνω στη γη, αλλά διακονεί τον Θεό, πολλές φορές αυτός ο άνθρωπος, είναι πιο πλούσιος ακόμα και από τους πλουσιότερους ανθρώπους του κόσμου. **Ο πλούτος του είναι η θεία χάρη, η καθαρότητα της καρδιάς, η αγάπη και η συμπάθεια για τους πεινασμένους και δυστυχισμένους αδελφούς του** . Αλλά

πρώτ' απ' όλα ο πλούτος τους είναι η θερμή αγάπη του Θεού, του Σωτήρα μας Ιησού Χριστού.

Τώρα είναι εύκολο να καταλάβουμε την απάντηση που έδωσε ο Χριστός στην γεμάτη απορία ερώτηση των μαθητών του: *«Και τίς δύναται σωθήναι;» (Λκ. 18, 26).* Η απάντησή του ήταν: *«Τα αδύνατα παρά ανθρώποις δυνατά παρά τω Θεώ εστίν» (Λκ. 18, 27).*

Για τον Θεό τα πάντα είναι δυνατά. Αυτός μπορεί να στερήσει των πνευματικών αγαθών τους σκληρόκαρδους και άσπλαχνους πλούσιους ανθρώπους. Και μπορεί να δώσει την μεγαλύτερη χαρά εν Κυρίω στους πιο φτωχούς και τους πιο περιφρονημένους ανθρώπους που πεθαίνουν της πείνας.

Ο Θεός μπορεί όλους να σώσει. **Μπορεί να σώσει και τον πλούσιο, αν εκείνος μετανοήσει, αν μισήσει τον πλούτο του και κάνει πράξη τον λόγο του Χριστού**: *«Ύπαγε πώλησόν σου τα υπάρχοντα και δος πτωχοίς, και... δεύρο ακολούθει μοι» (Μτ. 19, 21).* Αυτό το έκανε ένας από τους μεγαλύτερους αγίους **ο όσιος Αντώνιος ο Μέγας**. Όταν ήταν είκοσι χρονών οι γονείς του πέθαναν και εκείνος έγινε κληρονόμος μιας μεγάλης περιουσίας. Μια μέρα άκουσε στην εκκλησία αυτά τα λόγια του Ευαγγελίου: *«Ει θέλεις τέλειος είναι, ύπαγε πώλησόν σου τα υπάρχοντα και δος πτωχοίς, και έξεις θησαυρόν εν ουρανώ, και δεύρο ακολούθει μοι» (Μτ. 19, 21*).

Τα λόγια αυτά του έκαναν μεγάλη εντύπωση, μπήκαν βαθιά μέσα στην καρδιά του και κυρίεψαν εξολοκλήρου το νου του. Ο Μέγας Αντώνιος πήγε, πούλησε την περιουσία του, μοίρασε τα χρήματα στους φτωχούς και ο ίδιος έφυγε στην έρημο, οπού έζησε μέχρι το βαθύ γήρας. Είχε αρνηθεί όλα τα γήινα αγαθά αλλά**έλαβε από τον Θεό πλούτο ασύγκριτα μεγαλύτερο**. Ο Θεός του έδωσε **το χάρισμα της προφητείας και της θαυματουργίας** και ο Μέγας Αντώνιος έγινε αδελφός και φίλος του Χριστού.

Έτσι πρέπει και εμείς να δεχθούμε τα λόγια του Χριστού περί του γήινου πλούτου. **Να διώξουμε από την καρδιά μας την προσκόλληση στα γήινα αγαθά** . Και μόνο ένα πράγμα να επιδιώκουμε: το **να είμαστε φίλοι και αδελφοί του Θεού**, που αγαπάνε τον Χριστό και τους οποίους αγαπά Εκείνος.

(«Λόγοι και Ομιλίες» Αγ. Λουκά επισκόπου Κριμαίας, Εκδ. «Ορθόδοξος Κυψέλη»)

(Πηγή ηλ. κειμένου: proskynitis.blogspot.gr)